

Gabon je „prý“ jednou z nejstabilnějších afrických zemí, kterou nezužovali nepokoje, války, převraty a vše podobné, díky tomu všemu se jedná o rozvinutou, bohatou zemi, v níž žije mnoho milých, tolerantních a přátelských lidí. Gabon je rovněž dobrým zázemím pro obchodníky, podnikatele a pro ostatní, kteří sem z Evropy přijedou a chtějí bez příliš velkého úsilí vydělávat pěkné peníze, což by v Evropě bylo nereálné. Názorným příkladem za všechny je například jedna postarší Španělka, která si nedaleko hlavního města otevřela restauraci, ale má ji otevřenou pouze dva dny v týdnu, nechce víc pracovat, ale i přes to, jak nám otevřeně přiznává si vyjde měsíčně cirká na 150-200 tisíc měsíčně a jak říká ani neví, co s těma penězma má dělat, vše co chce tak má, tak si jen život užívá.

Gabon se rozvíjí před očima, všechno, všude. Jeden týden jedeme po cestě plné děr, výmolů a nerovností, další týden jedeme zpět a překvapuje nás zcela nová upravená cesta

V Gabonu se rovněž stalo něco zvláštního, náš cestovatelský team se rozšířil o jednoho cestovatele, i když se jen na pár týdnů naše cesty různě protínali, brali jsme ho jako rovnocenného člena naší posádky a deníček bude obohacen i o jeho komentáře.

Rovněž vám v tomto a dalších deníčcích přinášíme o něco více fotografií nás samotných, nejen že to někteří z vás žádají, ale rovněž proto že za pár týdnů již budeme doma, tak aby nás vůbec poznali naše rodiny, naši přátelé.

21.11. sobota

Ráno probuzení na parkovišti hotelu, kde nás nechal majitel zdarma přespat a poskytl nám i koupelnu. Mrholí, rozcvičku tedy trochu zkracuji. Za zdí hotelu koukám při rozcvičce na „vybydlené“ kino.

Jako mnoho dalších budov z doby kolonizace tu jen tak nevyužitě stojí a chátrá si. Loučíme se s majitelem hotelu, s filmařema co hledají vhodné místo pro natočení dalšího svého úspěšného filmu a jedeme se podívat na Leconi kaňon. S pěkné asfaltky jsme dle cedule uhnuli na „luční“ cestu a za pár kilometrů dorazili ke kaňonu. Nápis nad mističkou nás vybízel k zaplacení dobrovolného „vstupného“

Ani průvodce, ani majitel hotelu kde jsme spali, nám nedoporučovali, abychom zde nechali auto o samotě a vydali se pěšky kolem kaňonu. Navíc ještě začalo mrholit, takže jakékoli turistické aktivity byly zamítnuty a zůstalo jen u krátké procházky v doběhové vzdálenosti od auta.

Poté se vydáváme „alternativní“ cestou zpět na hlavní silnici, dle GPSky se zdá být tato varianta kratší, cesta je však daleko nepřístupnější, „adrenalinovější“ i když malebnější.

Pak jedeme do městečka Leconi, kde sháníme někoho, kdo nám dá razítko do kárnetu (cestovní pas naší Jahůdky) a pak už jedeme směr Franceville. Krajina zelená, jak na Zélandu, kopcovitá, sem tam v dálce se rozčeří mohutný prales, chýše jsou všechny z kvalitního dřeva, něco mezi srubem a českou dřevěnou kůlnou. Silnice stále pěkná nová asfaltka, patníky, značky, směrovky nevidané i bílé čáry.

Franceville je vyspělé, moderní tepající městečko s Libanonskou krví. Libanonci tu patří k velké menšině. Vše je v arabském či muslimském duchu. Skoro každý má svůj obchůdek, každý něco prodává, s něčím kšeftuje, je tu relativně čisto a dá se tu sehnat vše, co potřebujeme, co nám schází. Však zelenina je tu opravdu drahá, čtyři rajčata tu přijdou asi za dvacku a podobně. Brodíme se trhem, nezvykle na nás nikdo nepokřikuje, neukazuje na nás, vlastně vůbec nejsme středem pozornosti, nikdo si nás nevšímá, jako bychom už byli černý jak vojenský boty. Městečko se rozkládá na kopcovité krajině. Jedeme z města a všude kolem na kopečkách na nás pokukují velké, obrovské či malé rezidence, domy, domky.

Nemáme příliš moc tipů na pěkná místa v Gabonu, i průvodce mlčí a díky „nešikovným“ vizům do Kamerunu s pevným datumem, musíme být v Gabonu minimálně tři týdny. Takže vědomě zklidňujeme tempo na italské důchodové a třicet kilometrů za Franceville nacházíme milé místo na kemp. Cestou

kupujeme trs banánů, našich oblíbených, snad jediné banány tu jsou levné, trs nás přišel asi na 50Kč a na trsu je přesně 207 banánů. Sotva ho unesu.

Sice je tu hodně mušek, ale i tak si užíváme banánovo gulášovou smršť, které předcházelo skládání banánů do auta.

22.11. neděle

Ráno po probuzení zdálky slyšíme sirénu, snad z nějaké místní továrny, nebo z nějakého dolu, kterých je tu dost, nicméně podobný zvuk jsme neslyšeli opravdu několik měsíců. Ráno Terka fotí probouzející se přírodu, rosu a vše kolem.

Na těle mě vyskákala nějaká pupínkatá smršť, spustila se mi rýma, doufám, že to není alergická reakce na banánány, nebo na levnou nutelu kterou jsme si včera koupili. Ráno dopisuji deníček, píšu nějaký článek. Pohltila mě i horečka. Uf. Všude kolem je spousta motýlů, již od DRC se semtam objevují hejna motýlů. Terka je přirovnává k mouchám, je jich opravdu hrozně moc a jsou stejně dotěrný, i když jsou daleko elegantnější a hezčí.

Vyrážíme na pobřeží, asfaltka se pomalu promění na neudržovanou prašku. Krajina je stále stejná, možná víc lesů, víc políček. Je dusno, vlhko.

Kolem cesty často míváme malé či velké rybníky poseté letnínama.

Dále pokračujeme do Lastourville, cesta stále praška, ale dá se to po ní stříhat osmdesátkou.

Když zrovna před vámi nezastaví nějaký pickup, na který naskakují lidi a jiní z něj seskakují.

Kolem stále husté lesy. Dnes jsme unavení vcelku brzy, přijíždíme do Lastourville a ptáme se v hotelu na možnost kempování. Nechají nás tu kempovat opět zadarmo. To se nám snad nejvícekrát v Africe stalo v Gabonu, že by nás někdo nechal přespat v areálu hotelu, poskytl nám sprchu, toaletu, někdy i elektriku a nic za to nechtěl.

Je nesnesitelné vedro, venku se nedá vydržet ani ve stínu, sedíme na recepci v sedačce a užíváme si chlad tohoto velkého afrického, dobře udržovaného hotelu. Dopisují deníček, čteme si. Cítím, že mám horečku, všude na těle mě vyskakují zvláštní pupence.

Večer se opět pouštíme do banánového guláše trochu jinak.

Tento den to byl jeden z těch hodně vydařených, co dostal od nás obou čtyři a půl pračky whirlpool z pěti.

23.11. pondělí

Ráno se jdeme podívat do městečka. Již od rána za mohutného hromobití projíždějí městečkem naložené dřevařské nákladáky s obrovskými „klackama“, někdy mají naloženy třeba jen dva kousky, co mají v průměru přes dva metry.

Ve městečku objevujeme i cyber cafe, tedy internetovou kavárnu, Terka vyzvídá cenu a zda internet opravdu funguje, otevírají však za dvě možná tři hodiny, takže internet necháme internetem.

I v tomto poklidném městečku se na nás z každého billboardu a z každé reklamní cedule na nás zubil nový prezident Ali, který nastoupil do úřadu po smrti svého otce a do úřadu pochopitelně byl zvolen ve svobodných volbách. Jako všude na světě je politika fraška, boj o moc, o peníze, ale v Africe to je asi o něco víc okázalejší bez snahy cokoli zakrývat, tajit, či boj po penězích schovávat za rádobu prospěšné věci, po kterých „touží“ lidstvo, jako třeba schovávání kradení ropy za boj proti terorismu, proti udajným držitelům jaderných zbraní, či proti potencionální teroristům kteří vlastně teroristy nejsou, ale mohli by se jimi třeba někdy stát, nebo by jadernou zbraň třeba někdy mohli mít. A stejně jako ve světě, tak i v Africe, to veřejnost slepě sleduje, odsuzuje, nesouhlasí s tím, ale nic nedělá, proto, aby tomu zabránila, jen tomu všemu přihlíží a tím se vlastně stáváme všichni spoluodpovědní za to, co se děje. Nejsou to ONI, co dělají zvěrstva, co dělají politiku, co řídí zemi do zkázy, do války, jsme to MY všichni, kteří tak činíme. Jestli se nám to nelíbí tak s tím musíme něco dělat, jestli se nám to líbí, tak s tím dělat nic nebudem, ale pak už bychom se neměli zatěžovat negativními a kritickými myšlenkami.

Procházíme se městečkem, v kterém panuje arabská nálada, chlapi v „noční košili“ posedávají před obchůdkama, popíjení čajíčků, klábosení, krámky se vším. Kupujeme si SIM kartu druhého operátora, ta první neumí přijmout sms z Evropy a nelze s ní ani volat do Evropy. Kupujem tedy druhou, která to dle toho, co píše na svých bilbordech by to měla umět.

Poté vyrazíme směr Mimongo a poté směr Lebambu. Asfalt se změnil opět na dobrou červenou prašku.

Všude kolem mohutné pralesy, sem tam nějaký kus vypálený, na kterém je políčko, sem tam z lesů z polničky vyjíždí kolona naložených kamionů dřevem. Skoro v každé druhé vesnici je pila, všude je naprodej spousta dřeva, nádherného exotického dřeva které by stálo v Evropě tisíce. Do každé vesničky je přiveden elektrický proud a svítí pouliční lampy, i když je ve více jen několik domků, vždy je tu alespoň

jedna pouliční lampa, někdy se solárním panelem, někdy na elektriku. Cesta je stále menší a menší, mosty mizí a objevují se „kládové“ mosty.

Po několika kilometrech se z cesty stane spíš cyklocesta. Začíná hroznej slejvák. Cesta je bahnitá, klouže to, místy se cesta mění v potok. Po hodinové jízdě co nám z obou stran mlátí do auta větve, jak je cesta úzká, přijíždíme do vesničky, kde nám říkají, že máme před sebou do Mimonga ještě asi 60km a že se to projet dá, že tu každou sobotu jezdí tuhle cestu kněz a že si nestěžuje.

Pořád silně pršelo, nechtělo se nám vracet se, pneumatiky byly obalené bahnem, jak holinky když člověka, co na podzim běhá po poli. Asi každé čtyři metry se Jahůdka na šikmé cestě sklouzla dolů do příkopu, z něho lehce vylezla, ale za dalších pár metrů na šikmé cestě opět někam po kluzkém svahu sklouzla. Plechy blatníků se ohýbají, krycí gumy se lámou, železné nárazníky se obtiskávají do bahna.

Nemáme náladu na další dobrodružství, navíc mám horečku, ke které se přidala běhavka, k tomu ještě prší jak v tropech, což dohromady nedává příznivé podmínky pro poklidné cestování. Jedeme tedy stejnou cestou zpět. Po několika kilometrech nacházíme pěkné místo na nějaké silnici, po které zjevně nikdo nejezdí.

Navíc přestalo pršet, co víc si přát. Ještě před večerí sem si asi šestkrát musel odskočit, něco sezobl a pak zcela vysílen padl do postele a Terka se o mě s láskou starala, pak začalo pršet a cesta se opět proměnila v řečiště, ale nic se nepříhodilo.

24.11. úterý

Ráno všude spousta včel, mušek, much, „nanomušek“ (naše přezdívka pro asi půlmilimetrové mušky, co štípou, dostanou se totálně všude, i pod oblečení, nefunguje na ně žádný repelent, následně vyskákají po štípnutí asi centimetrové fleky, které příšerně svědí atd.)

(část nohy po náletu nano mušek, bohužel takhle vypadá celé moje tělo, nejen noha, odmítám se ale takhle puntikátý fotografovat, navíc je mi zle)

Jedem pomalu zpět, cesta po nočních deštích je ještě víc rozbahněnější než včera. Asi dva kilometry před vesnicí, kdy se silnička zúžila na pěšinu, potkáváme buldozeristu, co z dvoumetrové cesty dělá asi deset metrů širokou pěknou cestu. Radí nám kudy se dostat tam, kam chceme, objížďka asi 300km. Nicméně nám říká, že do týdne cesta bude celá protažená a že si můžeme počkat. Sice se u toho šklebí, ale věřím mu, buldozeruje o sto šest, pod pásy buldozeru hravě mizí stromy, co mají v průměru třicet centimetrů možná víc. Dle mapy tedy hledáme tu nejideálnější cestu, pokud možno po silnicích první třídy, po které se dostaneme až na pobřeží v jižní části Gabonu a následně vyrážíme. Chvilku stojíme za naloženým nákladákem, co uvízl v příkopě a po kluzkém bahně se mu nedaří vyjet a druhý naložený macek ho hravě vytahuje.

Jedeme tedy po slušné prašce, směr hlavní město, ta se sem tam mění v asfaltku a pak zas prašku. Odpoledne to zapícháváme nedaleko silnice. Za pár desítek minut se začnou kolem auta rojit včely, nejdříve jsou jich desítky, pak stovky. Vaříme večeři a všude kolem pálíme asi deset vonných tyčinek, moc to nepomáhá. Zavíráme auto a vyčudujeme stovku včel z auta. Naštěstí nás zatím nepíchla ani jedna. Večeře sice hotová, ale nejde to stát na místě, hned se kolem člověka vytvoří chuchvalec včel. Asi půl hodiny po setmění pracovitě včelky odlétají nějak do hajan. Místo nich nastupuje komáří komando. Už s toho šílíme, házíme do sebe večeři, navíc začíná opět průtrž, do toho blesky, všude kolem, zdá se, jakoby to bylo jen několik metrů od nás. Terka se modlí, já se jí snažím uklidňovat, i sebe, ale když blesk s obrovskou září praští pár metrů od nás, že se nám zježí vlasy, poskočím skoro až nad auto. Noc spíše byla utrpením, než pozeňnaným spánkem.

25.11. středa

Vstáváme hodinu před rozedněním, abychom se vyhnuli včelímu rojení. Včelky jsou však ranní ptáčata. Už jich desítky byla přilepena na okno a zoufale se chtěli dostat dovnitř. Vpadáme snad jak včelí úl?

Bez snídaně, rozcvičky všeho ostatního házíme vše do auta a rychle odjíždíme s hořícíma vonnými tyčinkama a vyháníme zbytky trubců z auta. Asi po pěti kilometrech stavíme, snídáme, cvičíme, vlastně Terka své zkřehlé neohebné tělo již dávno neprocvičuje. Po snídani jedeme dál směr národní park Lopez, v kterém je ubytovací zařízení Lopez s bungalovy, z nichž jeden dle průvodce přijde na pět usáčů. Děláme si choutky, že se budem válet dva tři dny v bungalovu a budeme odpočívat, bez hmyzu, bez včel, bez ostrého slunce.

Po pěkné pražce přijíždíme až do města, lehce nalézáme ubytovací komplex Lopez. Pěkné čisté místo, stylové bungalovy, nádherný výhled na kopce kolem, kraťoučká posekaná tráva, všude květena, keříky, nádhera. Nádhera však nebyla cena. Bungalov nestojí 5 usa dolarů ale 150 usa dolarů a nejlevnější ubytování by nás přišlo na 100 usáčů a kempovat nás tu nenechají. Zklamaně odjíždíme s prohlubující se nedůvěrou v „praktického průvodce“ Lounly planet. Nalezáme ještě jeden hotýlek ve městě, ale cenová relace je stejná. Mírně rozladěni se tedy jedeme zeptat na bránu parku, jak je to se vstupem do parku. Cena za dvě osoby se zdá být přijatelná, ale když k této ceně začne připočítávat další poplatek za auto, za ozbrojenou ochranu, za průvodce, za to že jsme cizinci vychází z toho čísla, které se pomalu ani nevejde na kalkulačku. V parku je prý jen pár slonů a nic, těch sme viděli nespočet, takže odjíždíme.

Jedeme tedy směr Ndjole, cesta se stále zhoršuje, jedeme třícítkou. Řeky jsou vylité z koryt, všude je hodně vody, je vlhko a vedro. Kolem poledního stavíme na pěkné vyhlídce a obědváme.

Odpoledne dorážíme vyčerpaní a toužící po odpočinku do Hotelu Kevazingo v Ndjole. O hotel se stará syn majitele, mladý kluk se svou dvacetiletou manželkou. Můžeme zde kempovat zadarmo, s tím že můžeme použít sprchu, záchod a elektriku. Hotel samotný nic moc, ale stylová restaurace s výhledem do pralesů. Sedíme v ní, čteme si, dopisujeme deníčky a necháváme se ovíjet stropními větráky.

Večer nám šefíček dělá dle dohody výbornou večeři, salát a kupu smažené zeleniny s rýží, přecpáváme se. Zvláštní místní zvyk, přinesl nám jídlo, sedne si vedle nás a kouká, jak nám to jede. Celou dobu se snažím veškerou svou pozornost věnovat jídlu a nerozptylovat se a „neslyšet“ jeho otázky, na které odpovídá Terka. Už jsem si za ty měsíce zvykl na to, že když jim, chci se věnovat jen tomu co jím, soustředit se na to a vychutnávat si každé sousto, nyní mě to moc nešlo, ale bylo to přesto výborné.

Elektrika pořád svítí, bez výpadků, což nebylo zvykem v Kongu, nebo DRC, kde šla jen pár hodin denně. Ve vzduchu je cítit nějaký chlor nebo chemikálie, nejsou tu komáři ani žádný hmyz, nabízí se otázka jestli to tu nepraškují. Opravdu nerušeně odpočíváme a posléze jdeme spát a výborně se vyspíme, i když celou noc po sousední silnici jezdí naložené kamiony dřevem.

26.11. čtvrtek

Poklidné spaní se postupem noci změnilo v nežádanou saunu. Teploměr v autě ukazoval třicet stupňů pana celzia. Oba máme mokrá trička, mokré deky na sobě i pod sebou.

Ráno se rozhodujem, že nikam nespěcháme, že jsou tu příjemní lidé tak že tu zůstaneme. Dopoledne píšu deníček, odpoledne se spustí průtrž mračen, tak se svlíkám do trenclí a začínám drhnout jahůdku, jde to dobře.

Odpoledne opět dopisuji deníček, pak jdeme do města, silnice a cesta je celá rozbahněná. Do města jsou to dva kilometry, všichni zdatně přeskakují z jedné vyvýšeniny na druhou, aby se co nejméně zamazali od bahna, které je úplně všude, nejde se mu vyhnout. Do města už přicházíme značně zabahněný. Kupujeme kilovku kamerunské nutely za 60Kč, nějak drobnosti a jdeme zpět. Městečko je spíš v arabském stylu, na ulicích se griluje maso, v každém druhém obchůdku sedí Libanonec či jiný arab, všichni s čepičkami v „nočních“ košilích. Z každého krámků jiná, arabská hudba.

Večer nám opět šefíček dělá výbornou večeři, tentokrát vajíčkovou omeletu se špagetama, pro mě neznámá, ale dobrá kombinace. Společně si povídáme až do noci. Ukazujeme jim fotky z Afriky, fotky co mě poslala sestra, jak se žije v českých. Manželka majitele když vidí fotografii mého bělovlasého tatky s velkým břuchem, hned se začne rozplývat a říkat: to je ale samec, to je pořádný samec, to se pozná. A chtěla přepokopovat fotku do svého telefonu, aby si ho dala jako pozadí. Předstíral jsem, že mě na počítači bluetooth nefunguje, nějak se ve mě přičila myšlenka, že by po nocích dvacetiletá černoška onanovala nad fotkou mého otce.

Nicméně odbočka, v této části Afriky (Republika Kongo, Gabon, Kamerun) jsou ženy, především mladé ženy jako u vytržení z bílých mužů. To že je člověk bílý je v těchto končinách něco podobného jako kdyby jste byl v Čechách právě rozvedený Leoš Mareš. Holky za váma pořád chodí, dorážejí, zda jste volný, nebo zda nechcete sex. Proto není nic vyjimečného vidět šedesátníka, jak jde v závěsu s dvouma dvacítkama, nebo jak pětadvacítku jak vystřižená z modního časopisu se vede po ulici s obtlouklým, špinavým, ušmudlaným bělochem. S toho důvodů tu mnoho mužů zůstává, stěhuje se sem, pochopitelně nejen mužů, ale i žen. Zdejší prestiž je bílá, konec odbočky. Kolem půl noci jsme šli spát a já přemýšlel kolika všem kamarádům, kteří mají problémy se ženama a touží po mladé, krásné, štíhlé atraktivní partnerce, doporučím, aby si zajeli do Gabonu.

27.11. pátek

Ráno příprava na odjezd, loučení, balení, uklízení. Dostáváme od hostitelů tričko z prezidentem Ali a čepici, běžný propagační materiál, který dostal každý občan v Gabonu, každý to nosí, pěkný dárek. Věděli jsme, že nyní jedeme na jižní pobřeží, pak do hlavního města a pak do Kamerunu a pojedeme pravděpodobně skrz toto město, takže jsme slíbili, že se ještě ukážeme.

Vjíždíme tedy město Lambarene, které ve mně evokuje něco italského. Městečko se rozkládá na ostrově uprostřed velké řeky. Mé domněnky a představy v mé fantazii z Lambarene udělali italské starobylé kouzelné městečko, realita však je jiná, jde o špinavé roztahané nudné město, kde k vidění není vůbec nic. Ve městě marně hledáme bankomat, nebo něco z čeho by vylezli peníze, marně.

Ve městě máme tip na kempink v areálu hotelu, který by měl být zadarmo, či za pár drobných, majitel se asi špatně vyspal a chce za kempink 500Kč, takže pokračujem. Dnes je muslimský svátek, nevím přesně, jak se jmenuje, ale spočívá v tom, že se musí zavraždit dospělí beran, třetina masa se má dát příteli, třetina chudým a třetinu si můžeš nechat. Každý si na ulici táhne domů svého berana, před

každým domem je uvázaný, či si každý na korbě svého auta, či svázaného na střeše auta jednoho veze domů. My stále pokračujeme směr Moila, směr národní park na jihu Gabonu na pobřeží.

Hodně policejních kontrol, jeden z policistů chce vidět všechny možné papíry, i očkovací průkaz, když mu to vše ukážem, řekne si o peníze, první v Gabonu. Odpoledne nacházíme odlehlé místo na oběd, nejprve chceme zůstat i na noc, ale jsou zde nanomušky, proto po obědě jedeme dál.

Místo na spaní nalézáme na nějaké louce, ale i tady jsou nanomušky. Nic na ně nefunguje, dostanou se všude, děláme věcu v běhu, Terka běhá, vaří, fotí. Po rychlé věče zalezáme do auta se zavřenými okénky, nanomušky totiž hravě proletí sítí na hmyz a čučíme do stropu, čučíme na teploměr kde je přes třicet, nejde se ani soustředit na čtení, svědí nás štípance, je vedro, jsme mokří, čekáme na ráno.

